

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

**UR-F1 PD FIXER & REPLENISHER
FILMIKIINNITE,PULVERI**

Tunnuskoodi

954198

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Valokuvauskemikaali; kiinnite

1.2.2 Toimialakoodi

222. Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

42 Valokuvauskemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Fuji Hunt Photographic Chemicals n.v., Europark Noord 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgia

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 -24h (09-4711 vaihde)

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****2.1.1****2.1.2****2.1.3****2.1.4**CAS-numero
tai muu
koodi

Aineosan nimi

Pitoisuus

Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta7681-57-4
EINECS
231-673-0

Natriummetabisulfiitti

7-15%

Xn, R22-31-41

77-92-9
EINECS
201-069-1

Sitruunahappo

1-5%

Xi; R36

2.1.7 Muut tiedot

Tuote sisältää lisäksi tehoaineena ammoniumtiosulfaattia 60-80% (CAS: 7783-18-8/ EINECS 231-982-00). Muut aineet: natriumasettaatti (CAS 127-09-3 / 204-823-8), natriumtiosulfaatti (CAS 7772-98-7/EINECS 231-867-5) ja natriumsulfiitti (CAS 7757-83-7/EINECS 231-821-4).

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIIEN KUVAUS

Vakavan silmävaurion vaara.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Siirrettävä potilas välittömästi raittiiseen ilmaan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.3 Iho

Ihoa on huuhdeltavavälittömästi runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Likaantunut vaatetus on riisuttava samanaikaisesti.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmiä on välittömästi huuhdottava runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Yhteydenotto lääkäriin tai järjestettävä kuljetus ensiapuun välittömästi.

4.6 Tietoja lääkäriille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesi. Vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, jauhekemikaali.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Ei mitään normaaliolosuhteissa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

-

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

-

5.5 Muita ohjeita

Jäähdytä tulelle alttiita säiliöitä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä sopivia henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuotanut aine kerätään talteen mekaanisesti sopivaan astiaan. Hävitys viranomaisten määräysten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava kemikaalin joutumista silmiin ja iholle. Vältettävä muodostuvien höyryjen hengittämistä. Pesedyttyävä huolellisesti käsittelyn jälkeen. Pestävä kädet ja altistunut iho ennen syömistä, juomista

tai tupakointia ja työn jälkeen. Huolehdittava, että ilmanvaihto on riittävä. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Noudatetaan normaalia työhygieniää ja turvallisuusohjeita. Työtiloissa ei saa syödä tai säilyttää ruokaa.

7.2 Varastointi

Pidettävä säiliöt tiiviisti suljettuna. Varastoitava hyvin ilmastoidussa, viileässä kuivassa paikassa. Säilytettävä erillään syttyvistä materiaaleista, mukaan lukien kemikaalit. Säilytyslämpötila tulisi pitää +5°C yläpuolella.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot**8.1.1 HTP-arvot**

CAS-numero	Aineosan nimi		
	Epäorgaaninen pöly	10 mg/m ³ (8 h)	.
	Orgaaninen pöly	5 mg/m ³ (8 h)	10 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja ilmoittaa hajoamistuotteiden raja-arvot seuraavasti:
 Ammoniakki: 50 ml/m³, 35mg/m³ (MAK-arvo), 25ppm (TLV)
 NOx: 25 ml/m³, 30 mg/m³ (MAK-arvo)
 NO₂: 5 ml/m³, 9 mg/m³ (MAK-arvo)
 SO₂: 2ppm, 5 mg/m³ (MAK-arvo), 2ppm (TLV)
 MAK-arvo = enimmäisarvo, TLV vastaa HTP8h -arvoa.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi tulisi olla riittävä useimmissa työstövaiheissa. Silmienhuuhtelupaikka tulisi olla työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvä yleisilmastointi tulisi olla riittävä useimmissa työstövaiheissa.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia kemikaalia läpäisemättömiä suojakäsineitä. Pitkäaikaisessa tai usein toistuvassa käytössä: Nitrilikumiset (paksuus >= 0,38 mm, läpäisy aika > 480 min) tai neopreenikumiset (paksuus >= 0,65 mm, läpäisy aika > 240 min)>> tai butyylikumiset (paksuus >= 0,36 mm, läpäisy aika > 480 min). Väliaikaisesti roiskeilta suojautuessa voi käyttää nitrili- tai neopreenikäsineitä, joiden läpäisy aika > 60 min. Luonnonkumisia käsineitä ei tule käyttää.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä myös sivuilta suojaavia suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote on kiinteä jauhe, ei kuulu VOC-direktiivin piiriin (1999/13/EY)

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**
Valkoinen jauhe, käytännössä hajuton
- 9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.2.1 pH-arvo** -
- 9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue** -
- 9.2.3 Leimahduspiste** -
- 9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** -
- 9.2.5 Räjähdsominaisuudet**
- 9.2.5.1 Alempi räjähdysraja** -
- 9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja** -
- 9.2.7 Höyrynpaine** -
- 9.2.8 Suhteellinen tiheys** -
- 9.2.9 Liukoisuus**
- 9.2.9.1 Vesiliukoisuus** täysin liukoinen
- 9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)** -
- 9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi** -
- 9.2.11 Viskositeetti** -
- 9.2.12 Höyryntiheys** -
- 9.3 Muut tiedot**
-

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Tuote on stabiili normaaleissa varastointiolosuhteissa.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Vaarallinen reaktio on mahdollinen vahvojen emästen kanssa (muodostuu ammoniakkia) ja happojen kanssa (muodostuu rikkidioksidia). Pidettävä erillään syttyvistä materiaaleista, mukaan lukien kemikaalit.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Lämmön vaikutuksesta tuotteen hajotessa voi syntyä myrkyllisiä ja ärsyttäviä kaasuja tai höyryjä kuten hiilimonoksidia ja -dioksidia, rikkidioksidia, ammoniakkia ja typen oksideja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Tuotteen välitön myrkyllisyys on vähäinen. Tiedot aineosista:
Ammoniumtiosulfaatti: LD50 = 2890 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriumasettaatti: LD50 = 3530 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriummetasulfiitti: LD50 = 1540 mg/kg (suun kautta, hiiri)
Natriumtiosulfaatti: LD50 = >2500 mg/kg (suun kautta, rotta)
Sitruunahappo: LD50 = 3000 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriumsulfiitti: LD50 = 820 mg/kg, (suun kautta., hiiri)
- 11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden**
Vakavan silmävaurion vaara.
- 11.3 Herkistyminen**
Ei tietoja.
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Ei tietoja.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Vakavan silmävaurion vaara. Pöly voi aiheuttaa mekaanista ärsytystä.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Ei tietoja.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Natriumasetatti: LC50(24h) = >5000 mg/l, kala

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Ei tietoja.

12.2 Liikkuvuus

Tuote liukenee veteen.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Tuotteen sisältämille epäorgaanisille ainesosille ei voida määrittää biologista hajoamista (ammoniumtiosulfaatti, natriummetabisulfiitti, natriumsulfiitti)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tietoja.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote ja tyhjät astiat ja mahdolliset vuodot on hävitettävä kemikaalijätteenä paikallisten viranomaisten antamien määräysten mukaisesti.

Jätekoodi: 09 01 01: vesipohjaiset kehite- ja aktivointiliuokset (ongelmajäte, YMa 1129/2001)

14. KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

-

14.3 Maakuljetukset**14.3.1 Kuljetusluokka**

-

14.3.4 Muita tietoja

Ei kuljetusluokitusta.

14.4 Merikuljetukset**14.4.1 IMDG-luokka**

-

14.4.2.4 Merta saastuttava aine

Marine pollutant:No

14.5 Ilmakuljetukset**14.5.1 ICAO/IATA-luokka**

-

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

Xi Ärsyttävä

15.1.3 R-lausekkeet

R41 Vakavan silmävaurion vaara.

15.1.4 S-lausekkeet

S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (15 min ajan) ja mentävä lääkäriin.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

- R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.
R36 Ärsyttää silmiä.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

Tuote on rajoitettu ainoastaan ammattimaiseen käyttöön.

16.4 Lisätiedot

KTA-YHTIÖT OY

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 10.9.2005, edellinen tiedote J. Zauner (91/155/EU), 25.8.1998, päivitykset: 24.5.00 ja 21.11.2002

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty valmistajan tiedotteen (MSDS 10.9.2005) mukaisesti. Kohtiin 2,5,7,8,11,13 ja 15 on tehty muutoksia.Sitä ennen tiedote päivitetty asetuksen 372/2002 mukaisesti, jolloin muutoksia kohtiin 1, 2, 7,8,12 ja 16. Myös muihin kohtiin tehty tarkennuksia.
Nimen vaihtaminen 11.2.2004, entinen nimi UR-F1 PD PULVERIKIINNITE , ei muutoksia sisältöön.